DIN CELE CE AM VĂZUT, AM AUZIT ȘI M-AU PUS PE GÎNDURI

a Nistrului, deoarece «gardiștii» nu dispun de atare tehnică în oraș...

De unde au «gardiștii» atîta armament? Nu pretind să elucidez problema, dar voi spune că, din păcate, în Transnistria a căpătat o largă răspîndire un astfel de fenomen blamabil, precum e furtul în masă de armament de la depozitele armatei a 14-ea. Hoardele de «patrioți ai R.M.N.» în frunte cu «activistele» Galinei Andreeva jefuiesc unitățile militare, încît sînt frecvente și situațiile anecdotice — orișice elev din clasele superioare, care a urmat instruirea militară inițială, cunoaște bazele Statutului serviciului de gardă, și anume acest Statut este mereu încălcat și nesocotit la Tiraspol și Bender. Autorului i s-au arătat la Bender locurile unde s-au săpat galerii sub pereții depozitelor militare, sînt cunoscute cazurile de furt al armamentului și muniților. Deosebit de periculos e dezmățul ce domina în timpul cînd comandant al armatei a 14-ea era generalul Iacovlev. Dată fiind lipsa de control a depozitării și păstrării armamentului pe teritoriul Transnistriei și pretextîndu-se «protecția drepturilor populației ruse» în R.M.N., sînt înarmați criminalii, care beneficiază de starea militară în scopuri criminale s-au pur și simplu pentru a se răfui cu poliția (miliția de ieri ce și-a preschimbat denumirea). Mi-au fost puse la dispoziție documente convingătoare de la secția orășenească de poliție din Bender, din care se vede clar că conflictul în Transnistria are un vizibil caracter de confruntare a forțelor de menținere a ordinii publice cu lumea criminală, ce utilizează lozinca «independenței R.M.N.» în interesele ei. Aceste date sînt confirmate de relatările martorilor oculari, ale locuitorilor din Bender, raionul Anenii Noi și din alte localități. E semnificativ că partea transnistreană nici nu caută să dezmintă acest fapt alarmant. În discuția cu ofițerii de la statul major al gărzii republicane din Tiraspol autorul le-a adresat întrebarea: «Nu vă neliniștește faptul că armamentul sustras de la depozitele militare nimerește în mîinile elementelor declasate și chiar criminale?» Întrebarea nu le-a fost pe plac și ei mi-au răspuns cam vestind cum că «da, ne alarmează», iar după asta a urmat o înșirare de fraze zglobii despre aceea cum trebuie să lupți cu dușmanul și să faci rost de arme în luptă. Cred că e potrivită aici o paralelă istorică — bolșevismul, oricum nu s-ar împielița, a stimulat totdeauna și s-a sprijinit pe «elementul social apropiat» (să ne amintim de «GULAG»-ul lui A. Soljenițîn). Oare într-adevăr locuitorii din Transnistria vor ca pentru efemera «independență» să plătească același tribut, pe care l-a plătit Rusia pentru victoria ideilor leniniste cu 70 de ani în urmă — dezmățul criminalității nemaiîntîlnit în istoria omenirii?

E necesar să ne referim și la un alt aspect al conflictului din Transnistria, cel politic-internațional. Piatra de încercare pentru părțile antrenate în conflict este problema dacă Moldova se va uni cu România sau nu. Indubitabil, la București această chestiune e receptată univoc, însă pentru noi e important spre ce decizie înclină înșiși locuitorii Moldovei, căci anume votul lor urmează să fie hotărîtor în această privință. Pot să mărturisesc că majoritatea oamenilor cu care m-am întreținut în Moldova, simpli țărani și polițiști, reprezentanți ai puterii oficiale, s-au exprimat că vor să-și vadă Patria un stat independent și suveran, iar perspectiva unirii cu România le iscă cel puțin nedumerire. Președintele Moldovei Mircea Snegur a subliniat în repetate rînduri în luările lui de cuvînt că independența republicii poate și trebuie să fie garantată la nivel internațional — calitatea de membru al O.N.U., recunoașterea republicii de comunitatea internațională.

Într-adevăr, în Moldova există și adepți ai unirii cu România, în temei aceștia-s membri ai Frontului Popular Creștin-Democratic. Dar nu se cuvine a exagerea ponderea acestui factor. Această organizație, cîndva foarte populară, își pierde mereu părtașii — dacă la Congresul II Frontul Popular întrunea 17 mii de membri, apoi în timpul convocării celui de-al III-lea congres în rîndurile lui au rămas 4—4,5 mii de oameni. Frontul Popular e în drept să insiste pentru o atitudine respectuoasă față de poziția lui, dar a o identifica cu poziția Guvernului Moldovei și opinia poporului moldav n-avem temeiuri. Voi aminti că una din cauzele creării R.M.N. a fost năzuința de a pune în afara pericolului populația Transnistriei în caz de-o posibilă unire cu România. Pot să confirm — în discuția mea cu reprezentanții oficiali ai R.M.N. și cu locuitorii «însiruiți ideologicește» că pericolul «românizării» figura drept cauză principală a nedorinței transnistrenilor de a se supune Chișinăului. Amintesc totodată că majoritatea moldovenilor din Basarabia de asemenea nu pledează pentru unire, dar consideră că țara nu trebuie să fie fărîmițată din această cauză și stăruie pentru integritatea ei. Și în genere, au oare drept oamenii care au venit de vreo cîțiva ani în Moldova să decidă asupra integrității și suveranității ei? Ceea ce te uimește în reflecțiile adversarilor românizării» e că numai la rostirea vocabulei «România» sînt cuprinși de istericale, pe cînd «marea și puternica» Uniune Sovietică cu «prietenia popoarelor» ei de tristă pomină îi înduioșează pînă la lacrimi. Voi cădea de acord că România regală, care a stăpînit Basarabia pînă în 1940, a fost un stat nicidecum ideal. Nu e perfectă nici România contemporană. Dar nu trebuie să uităm și faptele indiscutabile — în România interbelică n-au fost devastate mii de biserici, preoții ortodocși nu erau omorîți sau trimiși în surghiun, nu erau stîrpite cadrele intelectualității, milioane de țărani nu erau zătriți numai pentru că nu erau bețivi și trîntori. Se vorbește adesea despre asuprirea națională în România — da, situația minorității naționale ungare din Transilvania, începînd cu 1918, întotdeauna a lăsat de dorit, dar ungurii continuă să trăiască pe pămîntul strămoșilor și despre vreun genocid al ungurilor în România, din fericire, nu s-a auzit. Dar la noi, în cea mai «echitabilă» țară, au fost maltratați sute de mii de oameni anume pe motiv de apartenență națională, iar nemții și tătarii din Crimeea nici astăzi nu pot să ajungă la locurile de unde au fost deportați în anii '40. Atunci de ce trebuie să ne temem de «românizare» și să n-avem nici o teamă de «sovietizare»?

Autorului i s-a creat impresia că chestiunea unirii cu România este mult mai activ «soluționată» la Tiraspol decît la Chișinău, unde conducerea are alte probleme arzătoare. Cum vine asta? Se impune concluzia că sperietoarea «românizării» e necesară pentru a justifica ingerința în afacerile interne ale Moldovei suverane din partea structurilor unionale care se maschează astăzi ca «putere de stat a Rusiei». Alocuțiunile provocatoare ale lui A. Rutkoi, rostite la Tiraspol la începutul lui aprilie, sînt o dovadă a presupunerii noastre.

În încheiere aș vrea să abordez o chestiune extrem de importantă pentru orișice creștin ortodox. Una din tezele fundamentale ale creștinismului este receptarea omului după chipul și asemănarea lui cu Dumnezeu. Biserica ne învață că răutatea, ura, agresivitatea, adică anume acele manifestări ale psihicului uman, care se declanșează în timpul confruntărilor armate întunecă în mod inevitabil și denaturează chipul omului întru Dumnezeu. De fiecare dată cînd au loc vărsări de sînge apare o problemă spirituală complexă — personalitatea umană în accepția ei creștină, religioasă și războiul. Firește, conflictele armate au în acest sens trăsături comune, dar e cu greu să evidențiez unele momente bătătoare la ochi cînd încerc să concep evenimentele din Transnistria.

Primo. Una din Poruncile Fericirii glăsuiește: «Ferice de cei care-s însetați de adevăr, căci se vor adăpa» (Matei, 5, 6). Caracterul mincinos în principiu la reflectarea evenimentelor e un mare păcat în fața lui Dumnezeu și a oamenilor. Nu voi afirma că mass-media din Chișinău transmite «adevărul și numai adevărul», căci ar fi cel puțin neserios. Dar vă asigur că atunci cînd compari propriile impresii a cele văzute și trăite cu ceea ce se reflectă în versiunea Chișinăului, Tiraspolului și Moscovei te convingi că totuși Chișinăul transmite o informație mult mai obiectivă și în corespundere cu realitatea. Din păcate, adesea e certat cu adevărul studioul televizat «Ostanchino», care prezintă prea «selectiv» evenimentele. Iată o mostră în acest sens. În dimineața zilei de 21 aprilie am trecut linia frontului lîngă retranslatorul de pe șoseaua Chișinău de lîngă Bender. Cu două zile înainte aici s-a dat o luptă, un grup de «gardiști» a ieșit în spatele unității de poliție și a împușcat direct într-un autobus și un «R.A.F.» de urgență medicală. Din partea moldavă și-au pierdut viața 5 oameni civili. Martorii oculari mi-au povestit cu indignare că dimineața, după luptă, a sosit un grup de la Ostanchino și a început să fixeze pe peliculă întăriturile de beton, tranșeele, polițiștii de pază, fără a catadicsi să întoarcă camera de luat vederi în direcția mașinilor ciuruite de gloanțe, de parcă nimic nu s-a întîmplat... Dar și această atitudine față de evenimente a corespondenților moscoviți pălește cînd dai de fantasmagoriile minciunoase din ziarele tiraspolene. Să facem abstracție de faptul că propaganda transnistreană acționează conform principiului «Tu ești prost!». E destul ca în mass-media din Chișinău să fi apărut materiale factologice că R.M.N. îi utilizează pe cei eliberați din închisori și pe dată incriminări analoage sînt puse în cîrca Ministerului de Interne al Moldovei. Au fost date publicității mărturii despre omorîrea cetățenilor pașnici și a polițiștilor de către «gardiști» și cazaci și îndată a fost găsit în pădure corpul unui «gardist» de care și-au bătut joc în mod barbar. E un procedeu vechi. Altceva e că odele de proslăvire a «eroilor Transnistriei» și descrierea «atrocităților poliției» nici pe departe nu corespund cu ceea ce povestesc țăranii din satele situate în zona de luptă. E strașnic mai ales faptul că presa din R.M.N. trece peste orișice norme elementare ale moralității umane. Toată Moldova s-a cutremurat la vestea morții de mucenic a polițistului Valentin Purice, crucificat și schilodit de cazaci. Ministerul dispune de dovezi solide că au fost implicați în acest act de vandalism «apărătorii R.M.N.». Dar nu zăbavă în unul din ziarele tiraspolene apare un articol în care Purice de-acu a doua oară, post-mortem, este urcat pe Golgota — Golgota calomniei. Descriind accidentul în stilul unui film american de aventuri, cu aruncarea grenadelor, urmărire etc., autorul afirmă fără nici un pic de rușine că Purice a fost predat întreg și teafăr poliției. Despre ce «însetare de adevăr» mai putem vorbi? O consecință a celor expuse mai sus ne face să menționăm și un alt moment. Nemaivăzuta nici în timpurile stagnării conștiință ideologizată la părtașii R.M.N. Biserica propovăduiește libertatea alegerii proprie omului — între lumină și întuneric, bine și rău, dreptate și strîmbătate. Ierte-mi-se. dar despre ce libertate a alegerii putem vorbi dacă mai toți locuitorii prosmirnoviști din Bender și Tiraspol, cu care m-am întreținut, nu știu să se exprime decît cu lozinci patriotarde din articolele de fond? Se impune atenției și faptul că oamenii din partea chișinăueană povestesc mai ales ceea ce a avut sau are loc, ce le-a fost dat să retrăiască. Transnistrenii, însă, încep să spună ce va fi «dacă»... vor fi uniți cu România, dacă îi vor impune să învețe limba română, dacă va ple-

ca armata a 14-ea etc. ciocnit nu o dată de fe... nul «sovietic» cînd, asc... relatările despre fără... poliției, despre aceea că dovenii și-au bătut joc de la Chișinău, le puneam ... barea: «Ați văzut aceast... fost de față?», la care ... răspunsul: «Nu, dar așa scrie la ziare». Culmea ... stei «instruiri politice» e... frază rostită de o femei... Bender atunci cînd ... trebat-o de ce a trebu... scoată pe polițiști din ... Și ea mi-a răspuns ... «Oare chiar să nu fi... că poliția — înseamnă ... talism!». Cînd se vîntură ... lema «protecției drep... populației ruse în Mo... oare nu se include în ... drepturi și «dreptul de ... prostit de- a binelea? ... sfîrșit, al treilea ... Sfîntul Apostol Pavel scr... «...bărbatul... este chip ... slava Domnului. Iar ... este slava bărbatului». (I ... II, 7). Biserica de-a lung... colelor a cultivat ... principii ferme ale vie... familie, a sprijinit sfî... căsniciei. Activitatea ... mentului de femei» al G... Andreeva este-o bați... monstruoasă, pîngăritoa... temeiurilor creștine ale ... liei. Sute de femei de ... diferită și-au părăsit ... rudele și s-au dedat acti... politice dubioase (despr... ticiparea lor la «exproprie... armamentului se știe des... bine). Apelurile deșănțat... Galinei Andreeva către ... tașele sale «de a-și ocupa ... curile în tranșee» con... spiritului moralei evang...

Bineînțeles că aș putea ... volta această temă mai ... liat, însă autorul con... necesar ca problema ... să fie pusă — atitudinea ... tinului ortodox față de ... dia din Transnistria. Om... se ascunde după apel... gen « a-i apăra pe ruși ... de n-ar locui ei» încear... de a renaște acel sistem ... tivnic Domnului, care ... ani la rînd a stropșit, ... călcat în picioare Bi... noastră, a schimonosit ... țișarea omului, a semăna... și intoleranță? Autorul ... cercat să relateze ceea ... văzut, a auzit și ... Las-ca cititorul ...

Vadim M...LAR
referent la Uniunea ... țiilor Ortodoxe.

— De ce nu te înscrii în garda R.M.N.?
— Nu vreau să fie botezată cu numele meu nici ...